

**Gjetjet nga zbatimi në praktikë i
mbështetjes së bashkëpunimit
ndërvendor
në njësitë vendore të Malësisë së Madhe
dhe Pukës**

Redion Biba
Co-Plan/Metro-polis

Cfare jane skemat ndervendore (inter-LGU)

- ❑ Iniciativa te perbashketa qe perfshijne dy ose me shume NjQV, qe sebashku bien dakort te zhvillojne ose organizojne projekte, skema apo instalime, duke vepruar sebashku, ndare apo deleguar funksionet dhe burimet e tyre, etj.
- ❑ Ne parim, skemat ndervendore duhet te sjellin patjeter perfitime ekonomike, teknike, cilesore apo mjedisore, per te gjithë partneret.

Pse nje InterLGU?

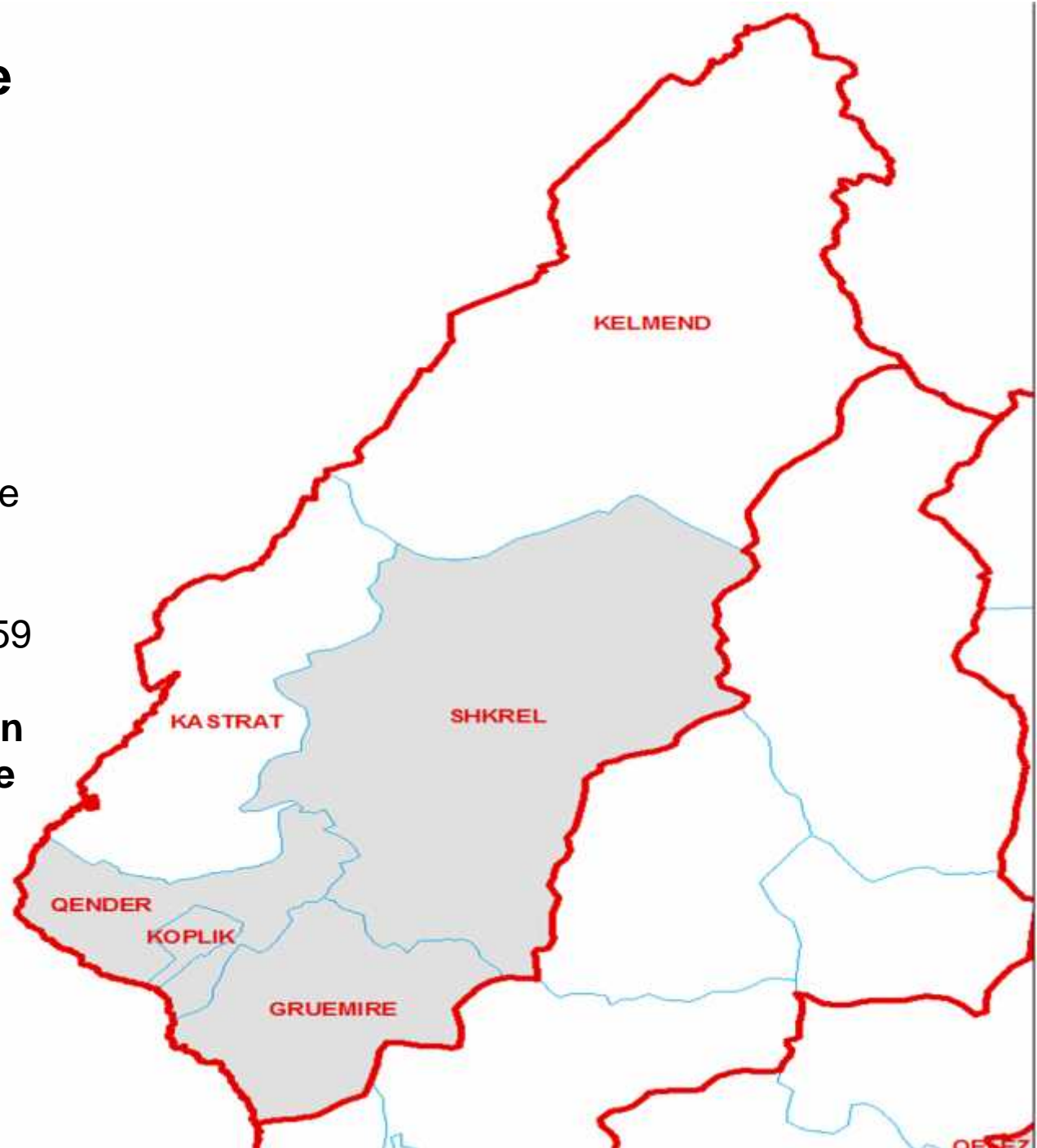
- Sherbime me cilesore, impakt mjedisor
- Perfitime ekonomike (ekonomia e shkalles)
- Minimizo kerkesat per makina dhe impiante per trajtimin e mbetjeve
- Shfrytezon kapacitete lokale (makineri dhe specialiste)
- Rrit interesin dhe ofertat e sektorit privat
- Ofron oferten (sherbim-cilesi)me te mire per qytetaret dhe taksapaguesit

Skemat Ndervendore ne Malesine e Madhe dhe Puke

Rajoni i Malesise se

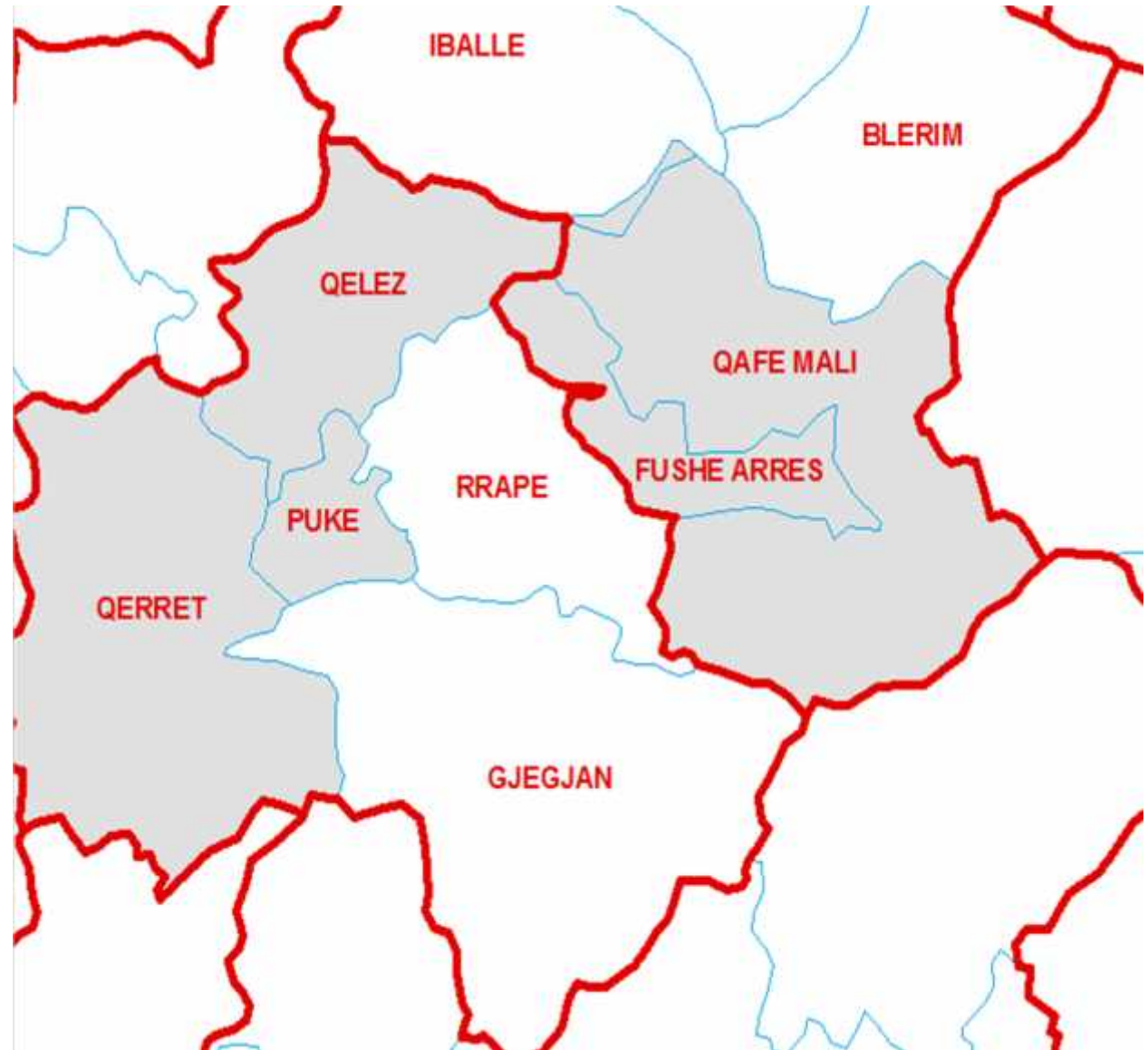
Madhe:

- Qender: Bashkia Koplík
- Distanca nga landfilli (Bushat-Koplík): 33 km
- Popullsia : 54'568 banore
- Nr. fshatrave: 56
- Densiti (banore /km²): 259
- **Popullsia qe do perfiton sherbim: 35'057 banore**

Rajoni i Pukes:

- Qender: Bashkia Puke/
F.Arrez
- Distanca nga landfilli
(Bushat-Puka): 52 km
- Popullsia: 28'212 banore
- Nr. fshatrave: 67
- Densiti (banore /km²): 51
- **Popullsia qe do perfitoje
sherbim: 15159 banore**

Identifikimi dhe mbeshtetja

- ❑ Iniciativa te iniciuara nga dldp
- ❑ Shprehje e vullnetit te perbashket te NQV per te bashkepunuar ne interes te publikut:
 - per te ofruar sherbime me te mira urbane ashtu dhe te rrisin efektivitetin e sherbimeve te ofruara;
- ❑ Potenciale te mira per perfitime:
 - ofrimin e sherbimit dhe standartizimin
 - reduktimin e kostos

Faza e pare- Procesi i ndjekur

□ Identifikimi:

- Nevojave lokale per manaxhimin sic duhet te mbetjeve ,
- Problemeve dhe mangesive si shkaqe apo pengese per permiresimin e sherbimeve
- Mundesive per bashkepunim ndervendor si dhe te zgjidhjeve per problemet dhe mangesite;

□ Prioritarizimi i natyres se partneritetit dhe partnereve duke:

- Vleresuar prioritetet lokale
- Vleresuar ekonomine shkalles, shtrirjen gjeografike,
- Vleresuar burimet ne dispozicion, vullneti dhe menyra per te bashkepunuar;
- Problemet dhe pengesat e mundshme
- Eksperincat e meparshme brenda rajonit dhe me gjere.

Rezultatet- faza e pare

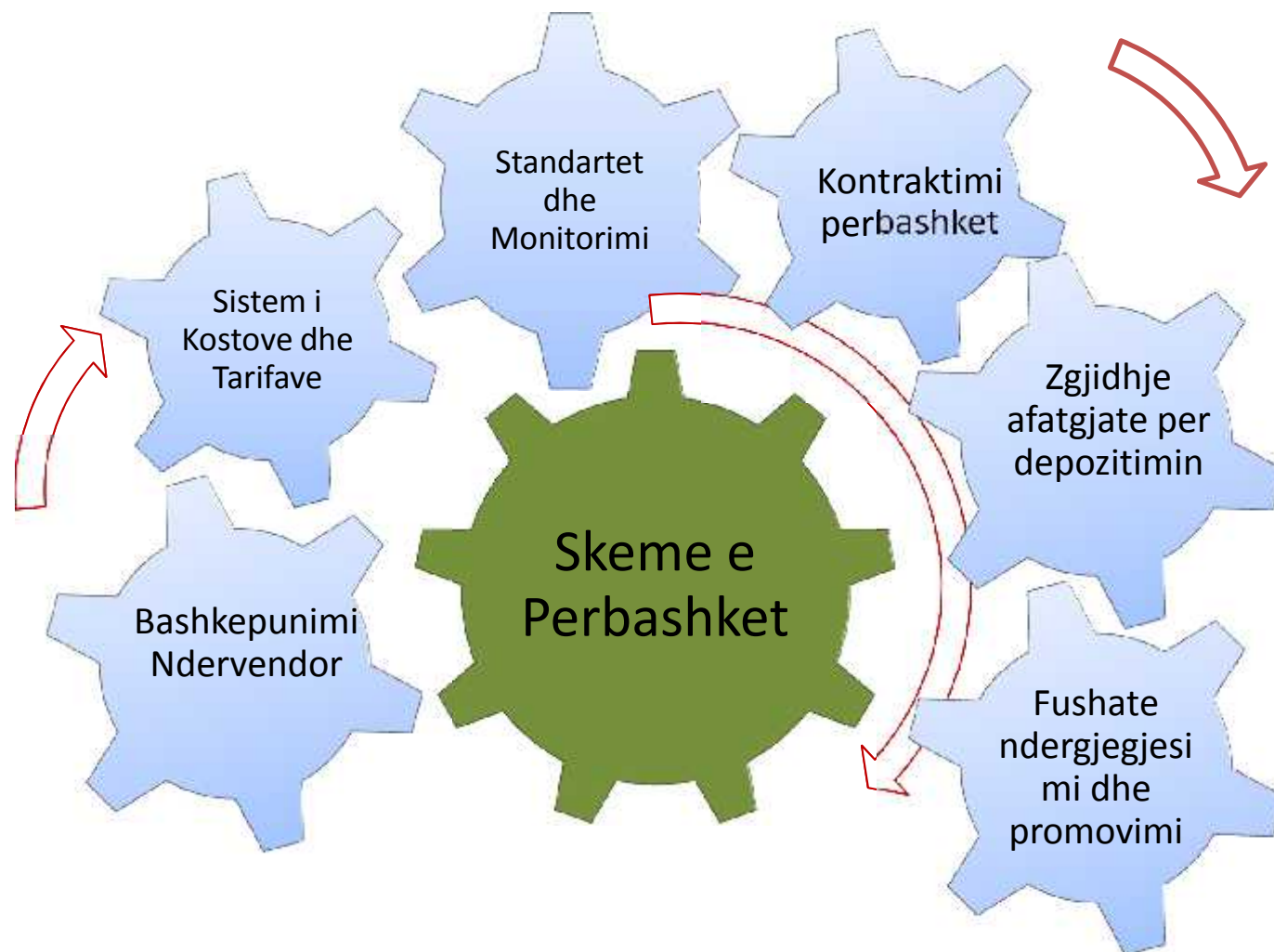
- ❑ Zyrtarizuan bashkepunimin (4 nga 6 NjQV-te ne rajonin e M. Madhe dhe 5 nga 10 NjQV-te ne Puke)
 - 2 Memorandume Mirëkuptimi- “Për Bashkëpunimin Ndërvendore në Fushën e Manaxhimit të Mbetjeve” (Tetor, 2013);
- ❑ Investime te perbashketa (proces i perbashket per blerjen e konteniereve) sipas nevojave;
- ❑ Prioritarizimin e fushave te bashkepunimit dhe perfitimet e pritshme
- ❑ Projekt i perbashket per zbatimin e tyre

Memorandumit te Bashkepunimit:

Palët rane dakort të:

- Te punojnë sëbashku në frymën e përkrahjes, besimit dhe respektit të ndërsjelltë ...
- Të sigurojë një forum ndërveprimi për krijimin, formalizimin dhe funksionimin e *bashkëpunimit ndër-vendor*;
- Për organizimin dhe financimin e një *sistemi të përbashkët* për manaxhimin e mbetjeve
- Të krijojnë një “*Grup pune*”, të përbërë nga një përfaqësues nga secili autoritet vendor....
- Të financojnë sistemin e përbashkët të grumbullimit dhe transportimit të mbetjeve të ngurta urbane

Koncepti i Bashkepunimit Ndervendor ne Malesine e Madhe

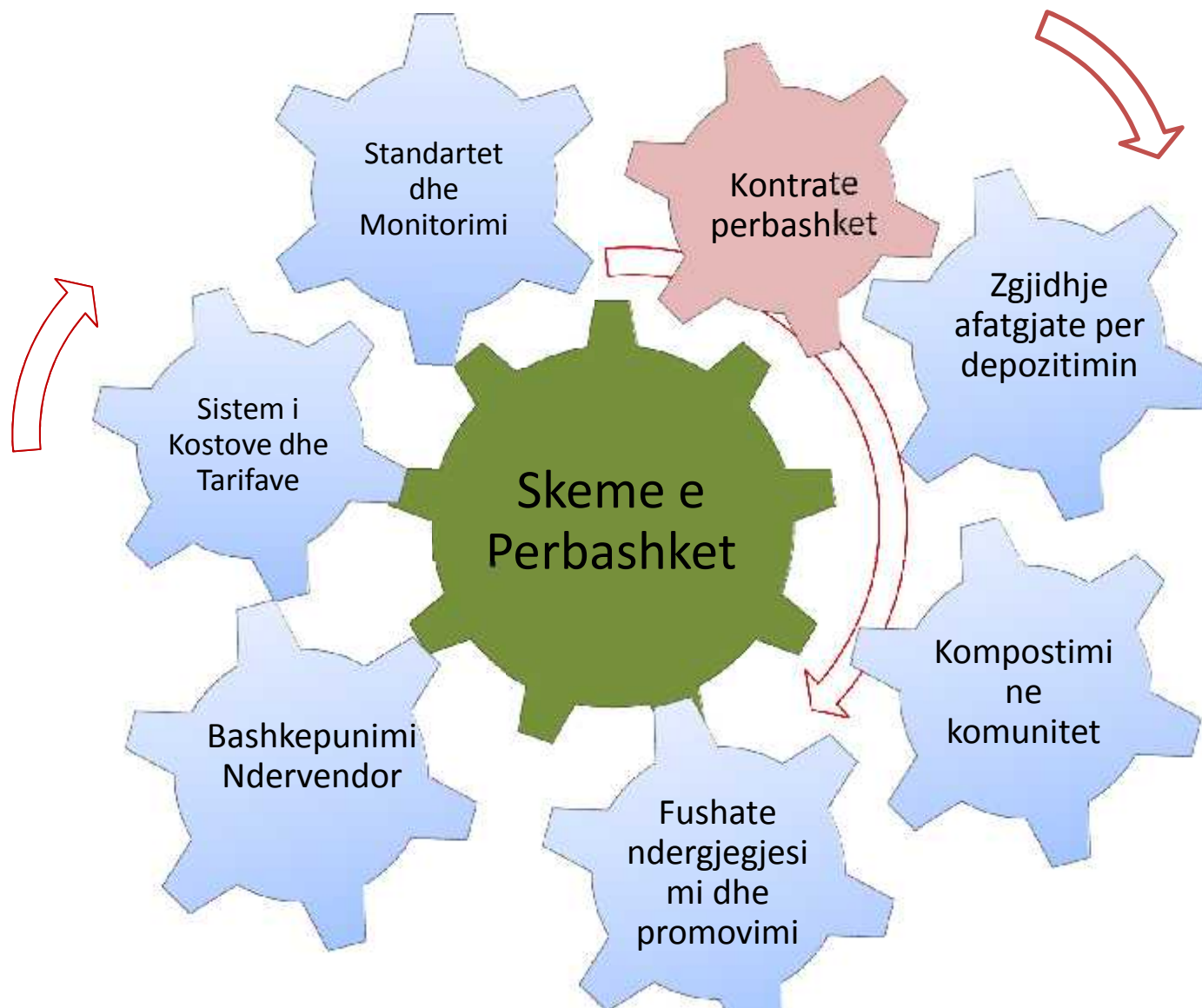

Faza e dyte- procesi i ndjekur (Malesia e Madhe)

- **Pergatitja per zbatimin e skemes per grumbullimin e mbetjeve:**
 - Skema perbashket e grumbullimit te mbetjeve urbane
 - Percaktimi i standarteve dhe rregullave
 - Llogaritje e kostove dhe tarifave
 - Perdorimi i standartave dhe monitorimit

- **Organizimi ndervendor:**
 - Marreveshja e bashkepunimit dhe detyrimet e paleve
 - Dokumentacioni i tenderit dhe draft-kontratat
 - Miratimet ne Keshillat vendore dhe prefektore??

Koncepti i Bashkepunimit Ndervendor ne Rajonin e Pukes

Faza e dyte- procesi i ndjekur (Puke- Fushe Arrez)

- ❑ **Pergatitja per zbatimin e skemes per grumbullimin e mbetjeve:**
 - 2 skemat e grumbullimit te mbetjeve urbane
 - Percaktimi i standarteve dhe procedures se monitorimit
 - Llogaritje e kostove dhe tarifave
 - Perdorimi i standartave dhe monitorimit
 - Aktivitete te tjera te perbashketa (Vendepozitimi dhe kompostimi ne komunitet, etj.)

- ❑ **Organizimi ndervendor:**
 - Marreveshja e bashkepunimit dhe detyrimet e paleve
 - Hartimi dhe dakortesimi i termave te kontratave te sherbimit
 - Miratimet ne Keshillat vendore dhe prefektore??

Gjetjet dhe mesimet e nxjerra

- Skemat ndervendore rezultojne si mundesi te mira per NjQV-te qe te permbushin objektivat dhe nevojat lokale;
 - Malesia e Madhe: sherbimi i grumbullimit te mbetjeve do te rritet me 148% (sipas popullsisë), nderkohe qe cmimi njesi pritet te zvogelohet me minimalisht 19% (Bashkia Koplík)-75% per komunat;
 - Puke- Fushe Arrez: pritet te zgjeroje zonen e ofrimit dhe cilesine e sherbimit (me mbi 20%); reduktim te koston njesi me 8% (Puke) – 81% (Qelez);
 - Reduktim te vendepozitimeve
 - Iniciativa te gjelbra (psh. kompostimi)

Gjetjet dhe mesimet e nxjerra

- Niveli i partneritetit dhe bashkepunimit midis njesive vendore ka qene deri diku pozitiv, por edhe eshte kufizuar/limituar nga:
 - Potencialet per te perfituar
 - Kapacitetet dhe burimet ne dispozicion
 - Vullnetin dhe frymen e bashkepunimit;
 - Mbeshtetja institucionale

Gjetjet dhe mesimet e nxjerra

- Zhvillimi i skemave te sukseshme te InterLGU, kerkon:
 - Vleresimin se bashku te perfitimeve per te gjithe palet;
 - Perfshirjen e paleve qe ne fillim te procesit, e cila siguron interes, konsensus dhe transparence;
 - Panvaresisht kapaciteteve lokale te partnereve, vendimarrja e paleve duhet respektuar;
 - Konsensus ne fillim me palet me te interesuar;
 - Zgjidh format me te thjeshta te marrveshjeve qe permbushin objektivat;
 - Mbeshtjen institucionale qe ne hapat e pare te procesit

Gjetjet dhe mesimet e nxjerra

- Pritshmeria, paqertesia dhe pergatitja per reformen territoriale, pezulluan zbatimin e skemave ndervendore:
 - Interesi dhe bashkepunimi per te punuar sebashku,
 - Kufizuan kapacitete vendore per zbatimin e skemes (buxhetet),
 - Mbeshteja institucionale per aprovimin e skemave.

Skemat ndervendore dhe nevoja per zbatimin e reformes

- Skemat ndervendore do te ndihmojne:
 - Zbatimit te reformes ne sektorin e mbetjeve, ne NjQV- te, pjese te skemave;
 - Procesi i ndjekur per zhvillimin e skemave ndervendore mund te gjeje zbatimin ne fusha te ndryshme te sektorit te mbetjeve (vendepozitimet, stacionet e transferimit, qendrat e riciklimit, etj. projekte te perbashkta)